Ч. 54 (13.599). Львів, четвер 1. березня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакція і Адміністрація Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

Передплата в краю: Місячно 5·00 зол., Четвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
Ціна одного примірника 20 сот.

ЗБІРНІ ГРОМАДИ АБО ВОЛОСТИ.

КОМУНІКАТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРІЯТУ УНДО В СПРАВІ ТВОРЕННЯ ВОЛОСТЕЙ (ЗБІРНИХ ГРОМАД).

На просторі Галичини влада вже наміти… місця осідку волостей і приділ до них поо… …ких сільських громад та повідомила про свої проекти всі сільські громади, які згідно з …стиною арт. 103 нового самоуправного …кону можуть подати про них свою думку. Проекти збірних громад і їх місця осідку разом із громадськими ухвалами влада має висилати до міністра внутрішніх справ, який на основі тих матеріялів вирішить усі справи, звязані з волостями і видасть про це окремий розпорядок.

Подія на волости матиме у життю українського населення далекосяглі наслідки. Слід зазначити, що деякі ухвали громадських рад щодо волостей не мають вигляду на успіх, за… ухвали зі слушними замітами щодо приділу до волости і її місця осідку влада повинна розважити, а коли не розважила їх адміністрація нижчих інстанцій, то треба добиватися свого хочби в міністерстві внутрішніх справ. З тієї причини провід Українського Національно-Демократичного Обєднання і Українська Парляментарна Репрезентація повинні мати докладні інформації про проекти влади щодо волостей — приділ до них і місця їх осідку, а далі відомости про те, чи вони відповідають потребам і вигоді населення, як до них ставиться українське населення і які потрібні були би в них евентуальні зміни. Всі такі відомости про ухвали громадських рад відносно урядових проектів про волости, слід якнайшвидше присилати до Краєвої Народньої Канцелярії Львів, Підвалля ч. 7, III. поверх.

Головний Секретаріят УНДО.

Коли відбудуться вибори до сільських громадських рад?

Півурядовий часопис „Газета Львовска" з дня 24. лютого 1934 повідомляє, що вибори до сільських громадських рад Галичини відбудуться в найближчих місяцях, на кожний випадок перед днем 13. липня ц. р. З цього виходить, що маємо дуже мало часу для переведення підготовки до громадських виборів. У деяких повітах підготовка йде жваво, а в інших не відбулися ще наради в цій справі. З огляду на короткий час слід негайно взятися до праці, щоби розписані вибори до сільських громад не застали нас неприготованими.

Італійське військо готове перейти границю Австрії.

Канцлер Дольфус у розмові з кореспондентом „Івнінг Ньюс" заявив, що наказав змінцнити …ові відділи вздовж німецької границі. 3.000 …ової Гаймвери вислано до Горішньої Австрії для змінцнення границі на відтинку Зальцбург-Пасав. На заміт, що у Відні говорять вібито 10.000 австрійських легіоністів у Німеччині …аршувати до Австрії, канцлер сказав, що найкращим способом відвести їх від тієї а… …тури є бути готовим на всякий випадок і тому пороблено деякі приготування.

На запит англійського кореспондента, чи канцлер знає про те, що італійське військо та летунські ескадри є сконцентровані над австрійською границею, щоби перейти її на випадок нападу на Австрію, канцлер заявив, що вправді не має таких інформацій, одначе готов припускати, що якщо якісь чужі сили увійдуть до Австрії, то не будуть це одинокі сили, пущені в рух.

Згаданий часопис повідомляє на основі поголосок з Каринтії, що Італія є приготована і рішена вислати військо до Австрії на випадок, якби націонал-соціялісти виконали державний замах.

Іден конферує з Мусолінієм.

РИМ, 27. 2. ПАТ. Мусоліні приняв учора міністра Ідена, що поінформував його про зміст розмов, які він відбув у Парижі і Берліні. Оба державні мужі рішили розглянути італійське та англійське меморандум. В часі розмови осягнено порозуміння щодо мети, до якої слід прямувати, зокрема щодо можливости знайти основу для загального порозуміння.

Оберeжно з експериментами!

Львів, 27. лютого 1934.

Наші читачі вже знають про іменування апостольського адміністратора для Лемківщини в особі о. д-ра Миколи Нагорянського, якому буде підчинених девять гірських і підгірських деканатів Перемиської Епархії. Сам апостольський адміністратор буде підчинений безпосередньо Римові. Подія ця настільки важна, що нашим обовязком є сказати з приводу цього потягнення Риму кілька слів.

Перемиська Епархія — це складова частина Галицької Провінції греко-кат. Церкви, у яку входять іще Архиепархія (Митрополія) Львівська та Епархія Станиславівська. Галицька Митрополія — це безпосередня насліднниця і перемниця митрополії київської. Тимчасом з моментом, коли заістнувала можливість легальної праці греко-кат. Церкви на північно-західних землях, духовенства Галицької Провінції, покликаного в першу чергу і з природи річи до такої праці, майже не допускають на ті тереи. Волинь, Підляшша, Холмщина, Полісся є просто нова сферою впливів наших церковних кругів. Апостольський адміністратор еп. д-р Чарнецький, іменований Римом для тих земель, не має власної юрисдикції і підлягає тому латинському епископові, на території якого працює. А що не всі ті епископи ставляться прихильно до унійної акції, то праця еп. Чарнецького натрапляє на дуже поважні трудноші навіть з того боку, з якого він повинен би мати тільки допомогу. Ось нпр. недавно читали ми у пресі, що уніяти в Луцьку на Волині, які поробили всі потрібні заходи для заснування гр.-кат. парохії в тому місті, не можуть добитись дозволу на ту парохію саме через спротив римо-кат. епископа в Луцьку Шельонжка і його канцлера. Епископ д-р Чарнецький тут безсильний...

Коли вже ненормальне становище північно-західних земель і замкнення їх перед впливами духовенства Галицької Провінції є експериментом, що мусить викликувати глибоке невдоволення серед українського католицького народу, а окремаж серед усіх церковних кругів, то що ж казати про найновіший експеримент з Лемківщиною! Адже виділювання з одноцілої Галицької Провінції девятьох деканатів і підчинювання їх безпосередньо Римові мусіло вразити болюче кожного українця — без уваги на те, до якого віроісповідання він належить. Таке ділення нас, такі експерименти витворюють серед нашого загалу тільки думку, що ми в очах Риму щось менше вартне, що наша земля — це якісь „місійні терени", на подобу таких же теренів у ріжних екзотичних краях.

Потішають нас, що з Перемиської Епархії, яка має 54 деканати і кругло 1.250.000 гр.-кат.

Скандали в справі Ставіського.

НЕЗДАРНЕ СЛІДСТВО.

ПАРИЖ, 27. II. ПАТ. Слідство в справі вбивства судді Пренса не посунулося ані крок вперед. Наслідком визначеної грошевої нагороди зголошується багато осіб, що подають переважно безвартісні або баламутні інформації, які ще більше затемнюють справу. Преса домагається від поліції, щоби взялася енергійно до діла й викрила винуватців. Закидують поліції, що замісць вести солідно слідство, висуває ріжні гіпотези, які понижують добре імя вбитого.

Товариство судових урядників визначило нагороди 5 до 10 тисяч фр. тому, хто подасть …добі добрі інформації, які посунуть слідство вперед. Хемічні досліди, які мають викрити, чи вбитий не став жертвою затроєння наркотиками або отруєю, ще не скінчились. Одначе уже тепер можна ствердити, що здогад щодо затроєння відпадає.

В Парижі кружать поголоски, що б. міністер Даліньє, вмішаний в справу Ставіського, щез і не можна його відшукати. Щез також …офідент Ставіського Романьйо. „Фігаро" питає з того приводу, чи після пропажі деяких …в у справі Ставіського позволиться на те, щоби пощезли також свідки, а може й обвинувачені?

ПАРИЖ, 27. II. ПАТ. Слідчий суддя Дюгаль, що веде слідство в справі афери Ставіського, переслухав директора т-ва обезпечень „Кофіянс", Ґебіна. В часі переслухання прийшло до інциденту. Оборона і Ґебін запротестували проти знехтування деяких документів, що торкаються афери Ставіського та проти рішення знавця.

ПАРЛЯМЕНТАРНА КОМІСІЯ ПРИ РОБОТІ.

ПАРИЖ, 27. II. ПАТ. Президія парляментарної комісії для дослідження афери Ставіського зібралася вчора на нараду і почала розглядати акти, надіслані поодинокими міністерствами. Президія конференції прийшла до висновку, що конечні є ближчі вияснення і додаткові документи. Опісля поділено працю між поодиноких членів президії. Праця президії буде дужеускладнена, бо матеріял є дуже широкий та обіймає вже тепер 6 тисяч карток.

СПІЛЬНИКИ СТАВІСЬКОГО.

ПАРИЖ, 27. II. ПАТ. Судова влада розвела слідство проти поліційного комісаря Сюрте Женераль, Баярда та інспектора у відділі самоврядних кредитів у міністерстві торговлі Константена. Оба ті урядовці улекшували Ставіському ведення його фінансових операцій. Крім того ведеться доходження проти адвоката Ріго.

душ, виділено всього девять деканатів, що в 1931 р. мали разом 129.630 греко-католиків. Значить: Перемиська Епархія матиме все ще 43 деканати і понад 1,100.000 греко-католиків. Слаба потіха. Бо тут іде про принцип, тут болюче для нас те, що в нашій одноцілій релігійній організації зроблено пролім, що з Перемиської Епархії відтято девять деканатів, які мають відтепер бути тереном чисто політичних комбінацій. Хто мав би ще щодо цього які сумніви, нехай прочитає те, що з приводу іменування апостольського адміністратора для Лемківщини подала півурядова агенція „Вехуд“, де сказано м. ін., що для того четвертого з черги гр.-кат. епископства, „але не українського, а староруського характеру, пристосованого визначно до потреб населення, буде отворена і окрема духовна семинарія і середня школа клясичного типу“. А все те з тою метою, аби з Лемківщини і суміжних повітів усунути свідоме українське духовенство і регенерувати вигибаюче москвофільство у якомусь „старорусьskому“ виді. Сказано ясно і недвозначно.

Те потягнення Риму супроти Лемківщини, що в останніх роках тішився великими симпатіями серед усіх українців, не виключаючи і православних, уважаємо потягненням нещасливим, яке на нашу думку до ніякої цілі не доведе. Що більше: воно може накоїти багато шкоди самій католицькій церкві, бо з одного боку насторожує православних, які вже заповіли скріплену діяльність на Лемківщині (див. вчорашнє „Діло“), а з другого боку ослаблює симпатії до Риму серед загалу українців. Колись подібними потягненнями серед чеського народу (назначування епископів німців або знімчених чехів у чеських околицях) довів Рим до того, що у відродженій Чехословаччині стратив понад півтора міліона католиків на річ безвірників (855.000) і членів чехословацької національної церкви (793.000). Реакція на такі віроісповідні експерименти приймає іноли такі масові форми, що не можуть їх опанувати навіть провідники церкви і народу, тимбільше, що й вони мусять рахуватися з дійсністю.

Тут мимохіть насувається ще одна думка: Коли римські круги так дуже дбають про задоволення релігійних і національних потреб українського населення Лемківщини, то чому досі ніхто з тих кругів не поцікавився положенням римо-католиків українців у Галичині? Чому не призначать для них окремого апост. адміністратора. А чейже нема сумніву, що число латинників-українців є у нас не менше, як лемків і що національні потреби латинників-українців у костелі зовсім не заспокоєні... Але це інша справа і сюди інтервенція Риму не встряває.

На закінчення зазначуємо ще раз, що наші уваги не торкаються в нічому особи о. д-ра Нагорянського, якого знаємо як людину абсолютно чесну і добру і який, хочемо вірити, не піде як син народу проти інтересів рідного народу як цілости. В нашій статті ми бажали тільки звернути увагу на новий експеримент Риму з українським населенням, експеримент, що не брав під увагу бажань і потреб того населення, яке м. ін. ще кілька тижнів тому у масовій релігійній маніфестації в Сяноці заявило свою вірність перемиській єпархії, — а радше пішов по лінії новонайденої неповажної суто політичної теорії про поділ одного українського народу на українців і „русинів“.

Не можемо стриматись від висловлення журливого погляду, що такі потягнення Риму не причиняться до затіснення звязків поміж українським народом та Апостольською Столицею.

Паломництво до Риму.

І. Комунікат Генерального Інституту Католицької Акції у Львові.

У звязку з проголошенням у часописах паломництва до Риму, подаємо до відома осіб, що рахують на участь у цьому паломництві, що його організації піднявся Генеральний Інститут К. А. на прохання Українського Католицького Академічного Сеніорату, який враз з організацією українського католицького студентства є запрошений до участи в міжнароднім паломництві, організованім всесвітньою організацією католицького університ. студентства „Пакс Романа“ (Римський мир). Участь у цьому міжнародньому паломництві мають брати в першій мірі католицькі студенти університетів, їх професори та протектори, а в другій мірі їх рідні та прихильники. Програма паломництво вже заздалегідь складена вище названою організацією „Пакс Романа“, яка при тій нагоді відбуває і свій дорічний всесвітний зїзд.

Ця програма передбачує побут паломників в Римі від дня 29. березня до дня 5. квітня, який закінчить саме останнього дня торжественною авдієнцією всіх паломників у Св. Отця. В часі побуту в Римі вже призначено час на оглядини святих місць, особливо катакомб, відвідини церков, щоб доступити ювілейного відпусту, участь у торжественній Службі Божій Св. Отця в церкві св. Петра в неділю дня 1. квітня (латинський великдень), участь у пленарних засіданнях зїзду катол. студентства.

На понеділок дня 2. квітня в год. 8. рано призначено місце на св. Літургію в східнім обряді, яку висухають усі паломники всіх національностей.

Українське паломництво, зложене очевидно не тільки зі самих студентів і їх професорів та протекторів, але також з тих усіх, що в нашій католицькій молоді покладають надію на краще завтра Нації, стоїть під ласкавим протекторатом усіх наших галицьких Владик. Під проводом Преос. Кир Івана, Епископа-помічника Львівського виїдуть паломники зі Львова дня 26 березня н. р. в год. 6·45 поспішним потягом через Краків-Петровичі до Відня, куди приїдуть в год. 20·30. Паломники на захід від Львова можуть пристати по дорозі і не потребують приїжджати до Львова.

У Відні задержуться паломники одну добу. Дня 27. березня в год. 8-мій рано віддати поклін мощам нашого великого Святого Священомученика Йосафата, що зберігаються в нашій віденській церкві св. Варвари і вислухати Служби Божої в намірені паломництва. По Службі Божій і сніданку паломники оглянуть Відень з його памятками, а вечором тогож дня в год. 22. виїдуть з полудневого двірця через Семерінг — Венецію до Риму, куди приїжджають дня 28. березня в год. 21·[illegible]. Про вигідні й дешеві приміщення в Римі подбає Генер. Інст. К. А. і наша римська кольонія.

В Римі задержуємося до нашого Страстного четверга дня 5. квітня, а в год 23·55. тогож дня виїздимо з Риму назад до Львова тим самим шляхом, не задержуючися у Відні довше як 2 години. До Львова приїзджаємо опівночі зі Страстної суботи на Великдень в год. 0·25.

Кошта подорожі одної особи третьою клясою поспішного поїзду (коли поїде більше 15 осіб) винесуть яких 450 зол. Ціна білету туди і назад вже установлена на 194·60 зол. Кошти побуту одної доби в пенсіоні у Відні рахуємо на 12—15 зол., а восьмиденного (8) побуту в Римі — около 160 зол. Дрібні видатки враз з паспортом около 80 зол.

У справі полекшених пашпортів (по ціні 25 зол.) очікує Генеральний Інститут К. А. прихильної відповіди від Міністерства Скарбу у Варшаві. Коли прийде відповідь появиться наша інструкція в справі дальших заходів за пашпорти у дотичної влади. До дня [illegible] березня мусять бути всі пашпорти надіслані до Генер. Інституту К. А. у Львові пл. св. Юра ч. 5. (Митрополича Консисторія) щоб дістати візи. Враз з посиланням пашпорту треба на ту саму адресу прислати квоту 400 (чотириста) зол. на закупно білетів і замовлення пенсіонів і додати квоту 20 зол. на адміністраційні видатки Генер. Інституту, звязані з організацією паломництва.

Від Генерального Інституту Католицької Акції для Гал. Церк. Провінції.

У Львові, дня 25. лютого 1934 р.

Союз балтійських держав.

Латвійський премієр Бльоднієс виголосив на конґресі партії кольоністів промову, в якій доторкнувся справи союзу балтійських держав. На його думку створення союзу є питанням недалекого часу, причому приступлять до нього Фінляндія і Швеція. Тим способом балтійські держави стануть осередком бльоку, який забезпечить мир над берегом Балтійського моря.

З Ковна повідомляють, що на академії, влаштованій у звязку з естонським національним святом, ряд промовців заявився теж за створенням балтійського бльоку. Мін. Завініс заявив м. ін., що литовський уряд старається усунути всякі перешкоди, що утрудняють створення такого союзу. За конечністю створити балтійський бльок промовляв теж мін. Вілейшіс і ректор ковенського університету Ремеріс.

——o——

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 1. БЕРЕЗНЯ 1934.

М. ВОЗНЯК. 2)

Чоловий автор із „Сина Русі“.

(Докінчення.)

До звісток Головацького про Левицьких можна додати, що Левицький із Бовшева народився 1810 й виординувався 1836 р., а Левицький з Августівки народився 1812 й висвятився 1837 р.

Здогад Головацького про авторство Михайла Мончакевича, що народився 1808 й висвятився 1835 р. переходять у певність, якщо пригадати деякі факти. Крім Мончакевича міг підписатись ініціялами М. М. лиш його товариш Михайло Мучинський, що народився 1809 й висвятився 1835 р., але досі не продерлася ніяка звістка на денне світло, яка вязувалаб його чимось із Шашкевичем чи тодішнім рухом. Натомісць у бібліотеці Народнього Дому у Львові зберігся завдяки Головацькому автограф „Думки“ Мончакевича, надрукованої в 4. ч. „Неділі“ за 1912 р. Згадана „Думка“ нагадує любовним забарвленням і відгомоном воливу української традиційної пісні аналогічний вірш із „Сина Русі“ п. з. „Розлука“. Автім не зашкодить пригадати й подяки Шашкевича Мончакевичеві в передмові до „Русалки Дністрової“ за доставу старого співаника.

Ініціялами Ал. Г. міг підписатись один із двох Олександрів серед тодішніх семинаристів, що їх прізвище починалося від Г: або Горлиповича, що народився 1810 й висвятився 1836 р., або Глинський, що народився 1812 й висвятився також 1836 р. Горлиповича ніхто досіль не звязав із рухом часів Шашкевича, зате на імовірність авторства Глинського вказував Головацький. Олександра Глинського не треба змішувати з Теофаном Глинським, автором гарних статтей в обороні народньої мови в письменстві. З поданої у „Временнику“ Ставропигійського Інституту за 1895 р. біографії Олександра Глинського відомо, що будучи парохом Космирина, „він виховав ціле покоління й усі ті старші, що ще сьогодні в Космирині читати і писати вміють і в крилосі співають, йому за те вдячні“.

Ініціялами А. Г. могли підписатись оці тодішні семинаристи: Антін Гриневецький, що народився 1810 й висвятився 1835 р., Авксентій Глібовицький, що народився 1811 й координувався 1835 р., й Антал Гадивський (Гадзинський), що народився 1815 й висвятився 1838 р. Чи здогад Головацького про авторство Гадинського має ще якісь підстави крім того, що він вписався в Альбом Шашкевича, нема даних це ствердити.

Нерозвязаними лишив Головацький ініціяли О. Г. й Г. О. Переглядаючи виказп тодішніх семинаристів, приходимо до думки, що тут можна брати під увагу тільки двох Онуфріїв із перемиської епархії: або Ганкевича, що народився 1808 й виординувався 1834 р., або другого, що ходив одним роком нижче Городиського, що народився 1805 й виординувався 1835 р. Від пароха Вовча, турчанського повіту Онуфрія Ганкевича записав Іван Франко цікаві звістки й надрукував їх у „Зорі“ за 1886 р. п. з. „До історії нашого відродження“. „О. Ганкевич знав особисто Маркіяна Шашкевича, хоч не брав участи в тім руху, який осереджувався круг нього“ — зазначив Франко у своїй замітці, — зате „живішу участь приймав він в семинарських виставах театральних“. Про національну свідомість і ворожість Онуфрія Городиського до польського революційного руху свідчить те, що він солідаризувався з листом Григорія Гинилевича з 3 листопада 1834 р. до епископа Снігурського. Що Яків Головацький не міг пригадати собі у 18[illegible] р. семинариста з 1833 р. з ініціялами О. Г. й Г. О., нічого дивного: Ганкевич був у перемиській епархії, а Городиський помер у 1855 р. в часі пошести холери.

Г. О. це правдоподібно відвернені ініціяли того самого автора, що підписувався ініціялами О. Г. Якщо якась вказівка позволилаб означити, хто з двох Онуфріїв, товариш Мончакевича з того самого року Ганкевич, чи Городиський, криється під ініціялами О. Г., малиб ми вітали й укладача „Сина Русі“, бо збірничок починається його віршем „До синов Русі“, себто від того вірша пішла й назва збірничка. Щойно на другому місці маємо Шашкевичеве „Слово до чтителей руского язика“, поставлене тут очевидно тому, що змістом воно тісно вяжеться з віршем О. Г. „До синов Русі“. Цікаво, що укладач помістив у збірничку аж три вірші Мончакевича.

„Син Русі“ означений 1833 роком, отже без сумніву постав при самому його кінці! Маркіян Шашкевич був тоді екстерністом. Хоч мав він великий вплив на гурток семинаристів, сам він не був укладачем. Головацькому були відомі всі почини Шашкевича, а у своїй статті він [illegible] звав укладача невідомим. Уже [illegible] „Възнеслиы крилиы къ небесамъ“ [illegible] роду, як [illegible] чать, що збережений рукопис це копія [illegible] пису, в якому хтось уставляв „и“, де [illegible] думку неправильно написано „и“. Копіст [illegible] писував одно і друге. Так повстало „ы“. В [illegible] первісного „и“ й поправленого „ы“. В „Сині Русі“ [illegible] зі не можна дошукатися в „Сині Русі“ [illegible] ного правопису Шашкевича, як і нема [illegible] нього правопису найближчих товаришів і співробітників Шашкевича: Головацького й Вагилевича. Автім і безвартістість більшої частини [illegible] ча. Автім і безвартістість більшої частини віршів „Сина Русі“ й „или“ [illegible] „або“ в [illegible] заголовку промовляють за тим, що того збірничка не міг укладати Шашкевич.

ЗАЧАРОВАНЕ КОЛО.

(Докінчення.)

ПРИРОДНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І НАСИЛЬСТВО КОМУНІСТІВ НАД НЕЮ.

Сучасні інтелігентні росіяни вже цього не відчувають, їм здається цілком „общепонятними" рівні „времовещания" та „развлечения", але ті, що мусять такої мови вчитися, знають добре, скільки треба напружувати память, щоби розібрати, яка ріжниця в словах „чужой" і „чуждый" і коли їх можна вживати. Кожна жива мова, всупереч теорії Леніна про „злиття" мов і націй, розбиваючись, віддаляється від тої, яка була для неї первовзором. Так німецька мова, розвиваючись, повикидала французькі слова і звороти (ґалліцізми), так чеська мова значно звільнилася від германізмів, той самий процес іде всюди там, де мова ще розвиваєть ся і шукає нових, ліпших форм вислову. Зрозуміло, що українська мова має тенденцію звільнитися від польонізмів та москалізмів і всяких інших „ізмів". І саме проти цього природнього процесу почався похід на Україні під російською окупацією.

Давня теорія про „єдиний народ" відродилася, в трохи іншій формі, але така сама по суті. Ось як пише „самоотвержений малорос" Хвиля в „Більшовику України" ч. 7—8 1933 р.: „Процес творення української наукової термінольогії, скеровування розвитку української наукової мови було направлене по лінії „скеровування... направлене" — теж „клясична" мова харківського обер-фіскала! — П. Ф.) штучного відриву від **спільної, братньої** української мові, мови російського народу." (Стр. 43.)

Отже, як бачимо, рішуче слово сказане: від нині російська мова **„спільна"** й для українців. Питання: чи також українська мова „спільна" для росіян? Хвиля ремствує на те, що, мовляв, націоналістичні елементи роблять усе, щоби між українською радянською культурою та російською радянською культурою поставити барієру і повернути розвиток української мови на шляхи буржуазно-націоналістичні. Сказано не без грації, але з неуцтвом, що міцно загніздилося в головах таких комуністів, як п. Хвиля. Бо коли вже шукати буржуазних і навіть „феодальних" елементів, то вони аж кишать саме у „братній" мові, в російській. Такі вислови, як „пожалуйста" (будьласка) — цеж з „пожалуй господá", „жалованье" (платня),— цеж архаїзми зовсім не „революційні", але нікому Сталінові не прийде в голову божевільна думка робити „чистку" в російській мові, щоби викидати слова, вироблені за російських царів-самодержців. Але для „хахлів", то з них можна глумитися й знущатися. Раніше українців називали „обливанцями"", бо не таким способом, як у Москві, хрестили дітей, а тепер в інтересі „спільної мови" визнають за „буржуазний націоналізм", коли грецький „термометр" українці називають „тепломіром". Ех, дивиться; нема такого Сталінського Хвилі на чехів, які в своєму „буржуазному націоналізмі" навіть слова — „театр" і „секретар" перекладають як „дівадло" та „таємнік"; а що сказав би Хвиля про німців, які замісць казати „телефон" уживають свого слова „Ферншпрехер". Що то, щоби такій „самоотверженій" особі та сили!

Теорія „спільної" мови перемогла на Совітській Україні так ґрунтовно, що московські „приказчики" в Харкові вже й латинку для української мови вважають за „націоналізм". Нам відомо, що сама більшовицька влада дбала тому, щоби замісць теперішньої азбуки, арабської, була заведена латинка у магометанських народів совітської дрежави. Але щодо України, то цей проєкт Скрипника завести кілька латинських букв в українськім правописі „сам" Каганович ще 1927 р. визнав за „націоналістичний". Пан Хвиля підспівує тепер, що заведення латинки „поставилоб барієр між російською та українською мовою, зрозуміло, що це на руку українським націоналістам." (с. 49.)

Отже старе самодержавне — „тащить і не пущать", в імя „спільної, братньої мови..."

Ще не проголошено покищо, як у Гоголя, що „всі сваті писали й розмовляли по російському", але до того йде. „Українізацію" Москва використала, як засіб **політичного ослаблення** України, бо вибила цим маневром політичну зброю з рук наївних українських культурників. Тепер настав поворот до „спільної" мови. Покищо йде підготовка до „уніфікації" (вислів п. Хвилі). Уже тепер Москва хоче нагнати страху українським масам перед „контрреволюційною" українізацією. Ось зразок такої пропаганди: „Під прапором боротьби за українську культуру буржуазно-націоналістичні петлюрівські елементи за гроші закордонних хазяїнів працювали над тим, щоби відірвати Україну від Радянського Союзу, загнати українських робітників та трудових селян назад, у рабство, в кабалу („спільне" слово! — П. Ф.) до поміщиків і капіталістів, щоби на догоду Детердінгам, німецьким фашистам, польським панам, заморити голодом, винищити сотки тисяч і міліони трудової України". (Стр. 104.).

Ну, а як виявиться, що маси не так уже міцно обстоюють свою „контрреволюційну" мову, то після того можна буде завести скрізь „спільну" мову Леніна та інших „святих отців" комуністичної церкви. Вже по містах пішла широка дезукраїнізація, діждемо мабуть цього курсу й по селах.

ВИСНОВОК.

Російський націоналізм, що був на деякий час притаївся під добродушною маскою „визволителя народів", тепер показує гострі вовчі зуби.

І поки українці не навчаться **свідомо** й **організовано** поставити свою силу цьому нечуваному знущанню й насильству, доти нема виглядів на зміну формули „бити" й „тікати", доти Москва умітиме 30-міліонову масу, дійсно морену голодом, нищену варварським способом, небувалим у світі, — лякати „Детердінгами" та іншими опудалами з багатого реквізиту своєї політичної пропаганди.

Тільки свідомий, культурний і організований нарід може нічого в світі не боятися. Несвідомі й неорганізовані все попадають під тяжкі колеса історії.

Панас Феденко.

Вістки з „Челюскіна".

МОСКВА, 27. 2. ПАТ. З табору розбитків „Челюскіна" повідомляють, що вдалося їм умістити літак на місці, пригожім до старту й сідання. Щоби запевняти собі дах над головою, розбитки почали направляти свої будинки, накриваючи їх дахами з донок і творячи домики з вікнами, зробленими з фотографічних кліш. Ледова крига, на якій находиться табор, потріскала в кількох місцях, творячи кількаметрові щілини. Розбитки побудували на них мости. Харчеві засоби перенесено в безпечне місце.

МОСКВА, 27. 2. ПАТ. До провідника експедиції „Челюскіна" проф. Шміта вислано телеграму, підписану Сталіном, Молотовом, Ворошиловом, Куйбишевом, Кагановичем і Орджонікідзе: „Пересилаємо героям „Челюскіна" сердечний привіт. З подивом слідкуємо за вашою боротьбою з труднощами природи. Стараємося вам помогти. Ми переконані, що ваша експедиція скінчиться успішно та що ви запишете нову карту в історії боротьби за здобуття арктичних теренів.

СПИС управнених до участи в першому і другому льосуванні „Діла"

(Надіслана передплата за час до кінця червня ц. р.)

1) Йосифа Паньківська. 2) Радн. Модест Каратницький. 3) Евгенія Гольдфельд. 4) Проф. Мирон Федусевич. 5) Роман Терлецький. 6) Д-р Тит Бурачинський. 7) Зеновія Опишкевич. 8) Іван Шумило Кульчицький. 9) Ірена Залуцька. 10) Зеновій Рутковський. 11) Анна Стефанович. 12) Евгенія Пашкевич. 13) Інж. Осип Васюта. 14) Інж. Антін Романенко. 15) Інж. Роман Витковицький. 16) Д-р Волод. Лукашевський. 17) о. Юліян Дзерович. 18) о. Леонід Лужницький. 19) Проф. Ілярій Гриневецький. 20) Дарія Новосад. 21) Радн. Василь Бережанський. 22) Роман Конашевич. 23) Ярослав Кисілевський. 24) Роман Кміцикевич. 25) Д-р Іван Грицай. 26) Інж. Юліян Наннаси. 27) Проф. Евген Перфецький. 28) Захар Рудик. 29) Інж. Орест Радловський. 30) Олексій Роїк. 31) Ярослав Скопляк. 32) Проф. Іван Сітницький. 33) Едвард Старецький. 34) Інж. Ярослав Стефанович. 35) Ярослав Сімянович. 36) Радн. Роман Сосновський. 37) Д-р Михайло Терлецький. 38) Інж. Микола Творидло. 39) Аптикар Михайло Терлецький. 40) Марія Федусевичева. 41) Дир. Юліян Шепарович. 42) Д-р Микола Чубатий. 43) Д-р Лев Чаплінський. 44) Максиміліян Яцик. 45) „Центросоюз". 46) Осип Шухевич. 47) Т. Паславський. 48) Д-р Степан Федак. 49) Інж. Ярослав Віцковський. 50) „Центробанк". 51) Д-р Іван Бережницький. 52) Дир. Василь Бень. 53) Епископ Іван Бучко. 54) Посол Дмитро Великанович. 55) Д-р Михайло Волошин. 56) Алексій Ґорук. 57) „Дністер". 58) Д-р Маркіян Дзерович. 59) Марта Дурбак. 60) Презид. Волод. Децикевич. 61) Інсп. Петро Кіт. 62) Олена Крвавич. 63) Д-р Денис Коренець. 64) Д-р Іван Копач. 65) Дир. Лесь Кульчицький. 66) Радник Омелян Кобринський. 67) Д-р Дмитро Левицький. 68) о. Василь Лончина. 69) о. Михайло Лада. 70) Проф. Микола Ластовецький. 71) Інж. Юліян Мудрак. 72) Іван Мороз. 73) Проф. Микола Мороз. 74) Василь Мороз. 75) Волод. Мельник. 76) Витковицька. 77) Григорій Криса. 78) Інж. Йосиф Небиловець. 79) Д-р Волод. Бабій. 80) о. Стефан Василів. 81) Й. Бунда. 82) Інж. Микола Холевчук. 83) „Народна Гостинниця". 84) Інсп. Ольховий. 85) Анна Верніжова. 86) о. Петро Хомин. 87) Інж. Олекс. Пежанський. 88) о. Омелян Ґорчинський. 89) Семен Щитинський. 90) Проф. Антін Ковалисько. 91) Д-р Ігор Федів. 92) Волод. Тарновецький. 93) Юрій Микитчин. Всі зі Львова.

(Дальший виказ в чергових числах.)

З ПОДОРОЖНІХ ВРАЖІНЬ.

У Відні. — Вечера. — Перші враження в день. — Рефлексії. — Культура й традиції Відня. — Наші сліди і наші традиції у Відні.

Заїхали ми накінець до милої культурної хати. Скоро ми говорили, ще скоріше я злаштовував свої речі та збирався, щоби йти в приємному товаристві господарів на вечеру. За вечерою у типовому віденському ресторані пішли звичайні інформаційні балачки. Не були вони нічим замітні. Зате для мене замітним був той факт, що в великому ресторані було занятих заледви кілька столиків. Черговий доказ на важкі часи в Відні.

На другий день почав я ближче приглядатись Відневі та я почав інформуватись про життя в ньому. Вступив також у діловий контакт з численною та ріжнородною місцевою пресою, очевидно в каварні. Вона була переповнена місцевими, австрійськими політичними болячками. В осередку її уваги був Тироль. Чи згадувати про тирольські події? Навіщо? Вониж загально відомі. — До того вони були тільки початковим прикрим епізодом у ланцюзі дальших трагічних подій, що прийшли пізніше. Та всеж підкреслити треба, що вся прилюдна опінія була тоді заабсорбована рухом і активністю австрійських націонал-соціялістів. Атмосфера була пересичена бацилями нервозности, подразнення та непевности.

Та нагло прийшли вістки про паризькі заворушення, про революцію, про уступлення уряду Даладіє. Прийшли описи подвигів паризької вулиці. Паризькі демонстранти не обмежувались до походів. Ні, вони нищили водопроводи, запалювали ґаз, демолювали публичні льокалі, побивали послів, намагались нищити будинки міністерств. Словом, паризька вулиця давала наглядні докази того, що в столиці Франції розгортається правдива революція. Все те поставило в тінь австрійські внутрішні події. Все те затьмило тирольське напруження і заабсорбувало увагу всіх, навіть австрійських націонал-соціялістів. З особливою цікавістю слідкував і я за розвитком подій у Парижі і не скривав приємного почування з приводу тих подій. Ці події йшли не дейнде, а саме в столиці могутньої Франції, тієї самої Франції, що нас немилосерно кривдила при всіх нагодах від 1918 р. Зокремаж приємно було читати про те, як то лідер французьких радикалів, захоплений совітським режімом та „достатками" в Совітах, зокремаж на голодній Україні, п. Еріо вдирав ганебно від паризьких демонстрантів і замкнувся в готелю, щоби не засмакувати стусанів зреволюціонізованої паризької вулиці.

Самозрозуміле, що слідкування за розвитком французьких подій приглушувало в мені інтерес до всяких особливостей Відня та його культурних і мистецьких цінностей. Одначе не дійшов я знову аж до того, щоби всі найцікавіші для мене віденські особливости таки цілком переочити та занедбати. Але все одно писати про них я не беруся. Не тому, що не хочу і не тому, що не можу, а передовсім тому, що на те не маю подостатком ні місця ні часу.

Про Відень є що писати. І можна це робити без допомоги Бедекера і без помочі історії. Крім того свої враження з Відня легко списувати не тільки всяким спеціялістам від архітектури та мистецтва чи музики, чи накінець від нічних розривкових льокалів, але й звичайним ляїкам. До тих останніх належу і я. Для мене, як для ляїка, в Відні цікаве все: його стара-старезна і менше стара і новіша і найновіша архітектура; його музеї, його памятники, його культурні установи, його театри, його музика і навіть його товариська культура. Бо Відень має свою специфічну товариську культуру. Крім того в Відні, особливож у його центрі, з кожної плитки, з кожного каменя, з кожної святині і з кожної площі промовляє до тебе традиція не десяток, але соток, а то й тисячки літ. У ній, у тій традиції легко відкрити і рідні, близькі тобі і твому народові сліди. Не один і не два сини мого народу, а тисячі вибивали по віденських бруках в супроводі орхестральних маршів колись рівномірно такт своїми стомленими у військових муштрах ногами. Не один наш земляк з народу служив колись у гвардії, боронив порогів бургу, не один з них після служби так і залишився в Відні. Пережив і я такий момент, коли відкрив випадково в опері убраного в лібрію білетера свого земляка. Буб я в опері з парохом церкви св. Варвари, незвичайно працьовитим і рухливим о. д-ром Горникевичем. При вході на салю почув, що білетер говорить до о. Горн. по українськи. Він служив колись у гвардії. Потім попав до цісарської опери на білетера, а тепер доживає на такому „високому" становищі своїх днів. Його родина, очевидно, німецька. Але він вірний син свого народу і церкви. А скільки там таких самих наших людей пропало для нас зовсім, втопилось у віденському німецькому морі?!

Багато в Відні і наших слідів! Не мало й традиції, з якої захочете ділянки. Блукалиж колись і вчились у Відні наші музики, дебютували і політикували наші політики, творили різьбарі, тільки зачіпали за Відень наші малярі, багато працювали і немало доброго давали при своїх віденських варстатах праці деякі наші вчені і письменники.

Наша політика і наші визвольні прямування мають у Відні свою окрему сторінку. Була там наша політика колись тверезою, але бувала й пяною. Заливали там, у віденських меньше і більше вибагливих снідайкових кімнатах та каварнях свої розчарування всякі політичні й громадські неудачники, закроплювали хвилеві успіхи люди доброї і легкої руки в політиці. Гей, гей, сліди найдалекосяглійших проблем нашого національного життя віднайшов би нині на неодному шинковому столі Відня і на неодному мармуровому „бляті" віденських каварень. Українські далекосяглі політичні проблеми в тодішньому їх ставленні та тодішньому розумінні!! Кажуть, що ніщо в світі не гине. Не пропадає і слово. Воно летить у простори, чи приростає до стіни, до стола, до всього, що було на перешкоді його летові у простори. Кажуть, що й думка людська не пропадає, а еманує (екстеріоризує) з мізку й осідає ніжною матеріяльною субстанцією на всьому тому, що людину окружає. Дехто каже, що колись техніка доведе до того, що зможе з просторів викликувати промови египетських фараонів і жреців. Якби до того дійшло, то без сумніву далеко лекше булоб викликати у всяких віденських пиварнях і винарнях особливо далекосяглі розмови та рішення наших найвідповідальніших колись за долю народу чинників.

Показували мені мої добрі знайомі ці знаменитости Відня, в яких такий-то і такий-то наш відповідальний діяч працював, і такі, в яких інший шукав натхнення в чарці і такі, в яких збірною волею гуртів цілих проливались ріки пива чи струмочки вина.

Гарний Відень не тільки своєю культурою, не тільки своєю традицією, не тільки приманчивою, легкою, ліричною музикою, але й цінний для нас численними не індивідуальними, а збірними споминами про переживання нашої провідної колись еліти. Не берусь писати про віденську „Січ", що колись відіграла велику й відповідальну ролю не тільки в житті нашої молоді, але й в нашому національному русі. Це річ загально відома.

Таким був Відень для мене. Чужий і милий. Далекий і близький. А побут у ньому був приємний.

Над Віднем звисала тоді вже небезпека внутрішніх потрясень. Йшли по його бруках і мурах гомони париської революції. А само місто і його мешканці, хоч і занепокоєні та подразнені внутрішньо тими подіями, всеж не тратили на зовні своєї рівноваги, легкости в поведінці та ввічливости, словом репрезентували гідно питому віденську культуру та її богату традицію.

Вас. Мудрий.

ВОЛИНЬ.

НАСЛІДКИ МОСКОВСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В ЦЕРКВІ.

Кипіння в парохіях. Від якогось часу просто кипить у с. Боголюбах на Луччині. Село свідоме. Церква давно розмосковлена. Під натиском, як кажуть, згори, б. священик-вояк з високою освітою (скінчив теольогію на варшавському університеті) раз-ураз намагався навернути життя церкви на старий шлях: коли в церкві не завважував місцевих провідників, зараз-же переходив від української мови до московської славянщини. Надоїло це селянам і вони одного разу не пустили його до церкви. Щоб уникнути компромітації, священик постарався перенестися до іншої парохії.

Боголюбчани обрали собі свящ. Пастуха-Кендзеравого й добилися свого: консисторія, а властиво митрополит Денис таки призначив його. Та від нового священика знову таки вимагали старого духу. Той домагання не виконував. Скінчилося — після ріжних погроз і дрібніших кар — позбавленням його права священослуження. У відповідь парохіяни вислали до митр. Дениса різкого листа з домаганням зняти з священика заборону правити Службу Божу й з неменш різкою заявою, що вони не скоряться й священика Пастуха-Кендзеравого від себе не пустять.

Перед двома тижнями консисторія прислала до Боголюб священика з сусідньої парохії відправити богослуження й, звичайно, вплинути на парохіян. Та боголюбчани, переважно жінки, не впустили його до церкви й не дали йому правити Службу Божу. Боротьба продовжується, яка все більше компромітує вищу церковну владу, викликаючи до неї все більшу ненависть.

„Євангелики" хочуть використати ситуацію. На Волині зявився свій власний пастор чи властиво кандидат на пастора Кравчук, що перед цим пройшов православя й унію. Від деякого часу виголошує він проповіді в луцькій кірсі. Маючи деякі проповідницькі здібности й уміючи оперувати цитатами з укр. письменників та використовувати факти з щоденного життя, Кравчук притягає до кірхи чимало „цікавих" місцевих інтеліґентів і селян з околиці. З огляду на такий „успіх" евангелизму до Луцька почав учащати сам пастор Ярчук з Галичини. Перший наступ „евангеликів" розпочато на село Киверці на Луччині, де Кравчук уже побував і молився в селянській хаті та вмовляв селян замісць церкви побудувати „народній дім", в якому можна й молитися й потанцювати. З метою протиділання дня 25. ц. м. виїжджав до Киверець парох Чеснохресної церкви в Луцьку, до якої належать Киверці, протопресв. Пащевський з діяконом. Треба додати, що евангеликів підтримують тут так звані „націоналісти".

По широкому світі.

— Робітничий дім у Фльорідсдорфі, зруйнований артилерією і пожежою в часі віденської революції грозить заваленням.

— Німецьке Інформаційне Бюро довідується з Відня про намірене уступлення президента австрійської республики Мікляса, причому його наслідником має бути кн. Штаремберґ-Гарштайн або архикнязь Евґен Габсбурґ, що мешкає в Базилеї.

— В усьому СРСР збирають грошові жертви для австрійських соціялістів, які опинилися на еміґрації та для родин робітників, які згинули в недавніх боях.

— У звязку з наміреною ревізією італійської валютової політики на заграничних біржах паде від кількох днів курс італійської ліри.

Леон Доде, головний редактор „Аксіон Франсез" вислав предсідникові комісії для розгляду подій з 6. лютого ц. р. лист, в якому домагається переслухання його комісією та конфронтації з б. премієром Даладіє і б. міністром внутрішніх справ.

— У висліді німецько-польських переговорів у справі припинення митної війни обі сторони оголосять в найближчому часі розпорядки, що управильнить господарські взаємини між обома державами.

—o—

Напруження між Римом і Берліном.

Вже так воно в житті буває: ти мене, то прийде час, що я тебе. Передвоєнною Італією, вже самостійною, кермувала в европейській політиці Австрія: австрійська амбасада в Паляццо Венеція в Римі була, можна сказати, в головних напрямках огнищем закордонної політики Італії. Та доля зрадлива. По двацяти роках, у яких Італія, з приходом, у міжчасі, фашизму до влади, розрослася політично поза свої кордони й стала одним із головних, при Франції й Анґлії, політичним чинником в Европі, і з того часу Паляццо Венеція кермує долею Австрії. Уряд Мусолінія іде всупереч інтересам приятельської Німеччини, що хоче „аншлюсу", є за повною самостійністю Австрії, бо тільки так можна погамувати розгін німецької потуги. І саме це є основою політики: не допустити до розросту й твого приятеля, бо, коли він розростеться, то й тебе поглине.

„Іль Джорнале д'Італія" (ч. 43.) помістив обширну передовицю пера В. Ґайде п. н. „Пунто фермо" („Не інакше"). Стаття написана як відповідь на шорсткий тон берлінських щоденників „Берлінер Таґеблят" й „Фоссіше Цайтунґ", які гостро накинулися на фашистівський уряд за останню декларацію, яку Італія видала спільно з Анґлією, проти змагань Німеччини до „аншлюсу". На це в передовиці відповідається, що незалежність Австрії це супокій Европи. „А нема найменшого сумніву — читаємо у статті — що націонал-соціялістичний рух, що вибухнув із такою настирливістю в Австрії, натхнений і піддержуваний німецькими елементами. Його осередок находиться таки справді в Берліні, в Мінхені. Його найпередніші організатори це чолові політичні діячі Німеччини. Нема найменшого сумніву, що цей рух змагає ступнево до того, щоби приготовити неминучу злуку Австрії з Німеччиною, чи краще підчинити Австрію Німеччині. Ця підготовка у своїх кінцевих висновках це докладений наступ до ревізії трактатів... А ре-

візія для Італії, це не воля кожного, що може робити, що хоче, а розважна збірна реставрація політичних і територіяльних урядів на визнаних засадах справедливости.

„Розпочата полеміка в німецькій пресі, яку викликала декларація трьох потуг, звертається у першу чергу проти Італії". Та Італія, пише автор статті, завсіди змагала й змагає до вдержання у Европі рівноваги, до миру й у своїй політиці є безстороння. „І для цієї рівноваги... уже багато разів Італія піддержала закордонні домагання Німеччини й то в часах для неї важких і непевних".

Стільки цікавого вичитуємо з італ. преси про відносини Італії та Німеччини в цю хвилину.

М. З.

Ширіть наш часопис!

З організаційного руху.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД У ЗБОРОВІ.

В неділю дня 26. лютого 1934 р. рано у Зборові в театральній школі „Рідної Школи" Повітовий Зізд УНДО. У Зізді взяло участь 132 делегатів з 25 громад зборівського повіту. Повітовий Зізд відкрив і на ньому разом з вибраною президією проводив голова Повітового Комітету адвокат д-р Микола Стефанишин. Головний секретар Володимир Цеглинський виголосив політичний реферат і обговорив організаційні завдання партії та справу виборів до сільських громадських рад. У дискусії забирали голос численні промовці, як: б. сенатор Микола Кузьмин, д-р Ілля Макух, селянин Василь Зварич з Озірної, сел. Андрій Стельмах з Ярославич, о. дек. Василь Кулик з Зборова, сел. О. Кладик з Присівець, о. Бородайко з Сервир, о. Костельний з Олієва й інші.

Намічено пляни праці в справі підготовки виборів до сільських рад і призначено громади, в яких мають відбутися районові наради в тій справі. Присутні на Зізді ухвалили одноголосно низку резолюцій, а саме в справі Великої України, в справі самоуправних виборів, і одобрили діяльність Центрального Комітету УНДО і Української Парляментарної Репрезентації. Вибором Нового Повітового Комітету і відспіванням національного гимну покінчилися ділові політичні наради Зборівської Землі. Зараз по закритті Зізду відбулося конституюче засідання нового Повітового Комітету, на якому вибрано адвоката д-ра Миколу Стефанишина головою, о. дек. Василя Кулика заст. голови, а Теодора Хомяка секретарем.

ПОВІТОВА НАРАДА УНДО В МОНАСТИРИСЬКАХ.

Дня 7. лютого відбулася в Монастириськах у салі Народнього Дому повітова довірочна нарада в присутности відпоручників 22 громад у числі 450 осіб і при співучасти відпоручника Української Парл. Репрезентації посла Ол. Яворського. Слід замітити велике зацікавлення нашого громадянства суспільно-політичним життям, яке на поклик явилося в такому великому числі, і то як мущини так і жінки. Нараду відкрив п. **Н. Рибак**, поликуючи до президії п. **К. Іванціва** з Ковалівки, **В. Головацького** зі Слобідки, **Н. Жилавого** зі Задарова й **Ол. Андрусіва** зі Слобідки. Посол. **Ол. Яворський** зреферував новий самоуправний закон і пояснив новий виборчий реґулямін. У дискусії промовляли: радн. Осип Мисевич, який між іншим згодився давати у своїй канцелярії всякі інформації в повищих справах, п. М. Чайковський, що звернув увагу на те, аби старатися при виборах до громад вибирати людей чесних і солідних, п. Ол. Андрусів, що завважив малу фреквенцію нашої інтеліґенції на нараді і запитував, чому наші адвокати, лікарі і священики (крім місцевого пароха не було ні одного!) не цікавляться громадськими справами. Після порад і вказівок посла **Яворського** нараду покінчено.

РАЙОНОВА НАРАДА УНДО В ЛІСНЕВИЧАХ.

Повітовий Народній Комітет львівського повіту скликав на день 25. лютого ц. р. районову нараду в Лісневичах і нею закінчив намічену низку районових нарад у повіті для ознайомлення громадянства зі самоуправним законом і підготовки до майбутніх виборів та оживлення організаційної праці в повіті. Як усі інші, так і нарада в Лісневичах була дуже чисельна. З Лісневич і з околиці зібралося поверх 250 осіб. Від Повітового Народнього Комітету приїхали на нараду: **голова Комітету ред. Гриць Гладкий і посол Ілько Лисий.** Нараду відкрив **о. декан Стернюк** з Пустомит, до президії крім о. декана війшов селянин **п. Мота** з Лісневич та **інж. Яремкевич** з Пустомит. На порядку нарад були справи самоуправного закону і громадських виборів, які реферував пос. Лисий та реферат про наше політичне положення і працю та завдання Українського Національно-Демократичного Обеднання, що реферував **ред. Гладкий.** Зібрані висловили довіря проводові УНДО й Українській Парляментарній Репрезентації, ухвалили відповідні резолюції в самоуправних та організаційних справах. Нарада закінчилась відспіванням нац. гимну.

Гуманістична роля радіової техніки.

НА ПОСЛУГАХ КУЛЬТУРИ І НАУКИ.

На щастя скінчилися гострі протилежності між людьми освіченими гуманістично і тими, що готовилися до технічних фахів. Ще донедавна ці протилежності були дуже гострі. Гуманісти, покликуючись на старі традиції, коли власне вони будували підстави европейської культури, з упередженням, а може навіть з певною заздрістю дивилися на щораз то більше зростаючу ролю техніки і техніків. Разом з великим числом нових винаходів і щораз то більше облегшеним життям — значіння гуманістів зменшувалося в опінії загалу. Закидали їм безплодне мрійництво, безпродуктивне відокремлення в царині умових цінностей, які поруч негайних наслідків праці техніків — здавалися менш доцільними та пожиточними.

Помилка лежала лише в крайнім формулованні осуду. Коли техніка полегшує життя — то гуманістика підносить його вартість. І тільки у співділанні цих відмінних типів освіти і цих відмінних світоглядів лежить майбутнє культури.

УЗАГАЛЬНЕННЯ КУЛЬТУРИ.

Прикладом царини, в якій власне співділання техніків і гуманістів дає бажані наслідки, є радіо. Нова велика доба, яка в царині культури почалась цим винаходом, є точно залежна від технічної помочі, яку находить гуманістична думка в удосконалених апаратах та в їх обслузі.

Радіовий технік є тепер важливим чинником у поширюванні культури. Може навіть більшим, ніж друкар. Обсяг його впливу є необмежений простором. В кожній секунді може дати міліонам слухачів чи то розвагу, чи то науку, а в кожнім разі може їх відірвати від щоденного життя і перенести їх думку на висоту, де панує чиста атмосфера артистичних і культурних ідеалів.

Роля та значіння радіової техніки тепер загально відомі. Вони перевсім зрівняли ріжниці культурного рівня села і міста, провінції і столиці. Завдяки радію, завдяки удосконаленій його техниці, мешканець провінції може брати участь в умовім житті в рівній мірі, як і мешканець міста. Відчити знаних учених і письменників доступні і на далекім селі і в кількаповерховім будинку.

Ще не так давно виїздили люди з провінції до більших міст, щоб почути оперу, або побачити добру театральну виставу. Очевидно, це було доступне лише для небагатьох одиниць, а загал був засуджений на злиденне пережовування всього того, що виніс зі шкіл. Жахливе тоді було положення тої інтеліґенції, яка, живучи спогадами університетських часів, проведених в атмосфері науки і мистецтва була приневолена коротати свій вік на безплоднім терені малих містечок.

Завдяки радіовій техніці ці часи належать до безповоротнього минулого.

НОВА ФОРМА МИСТЕЦТВА.

Радіова техніка не тільки поширює мистецькі твори в суспільстві, але надає їм теж певний характер. Тепер уже можна сказати, що так, як винахід фільми створив новий рід мистецтва, так винахід радія дає початок новим формам артистичного переживання. Драматичний сценарій, опрацьований письменником і зреалізований акторами, завдяки співділанню радіового техніка набирає нового життя, яке ріжниться від сценічної реалізації. Одна і та сама песа, бачена в театрі і вислухана в радію, дає відмінні враження.

З ряду винаходів, які зробили переворот в світі, одне радіо не заслужить на закид, що стоїть на послугах чого іншого, ніж культури, бо головним його завданням завжди залишиться трансмісія духових цінностей до широких верств народу.

ЗВЯЗОК МІЖ ЕЛІТОЮ І МАСОЮ.

Коли кажуть про демократію, що вона полягає у височуванню низів до рівня еліти, то радіо сповнює в цій праці ролю першорядного чинника. І то не лише серед одного якогось суспільства. Радіові хвилі не знають кордонів держав, ні кордонів континентів. Апарат, сконструований добрим техніком, приносить слухачеві не тільки найвищі цінності власної культури, але лучить його майже з цілим світом, дозволяючи йому почуватись членом всього культурного людства.

Якщо бажаєте жити життям культурної людини, якщо уважаєте себе членом европейської сімї народів, то мусите читати щодня ґазету. Колиж вам за тяжко платити передплату за „Діло" самому, то зложіться до спілки зі своїм сусідом. Тільки не відкладайте тої справи на пізніше, але зараз вишліть передплату!

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 1. БЕРЕЗНЯ 1934.

І. К. ШТАЙН.

СНІДАНОК.

В Академії Мистецтв проголосили вислідок великого конкурсу: нагороду Сеґантінія за найкращий образ. Досі учасники конкурсу могли давати твори на довільну тему, при цьому конкурсі їх уяву обмежував заздалегідь накинений сюжет. Тема була „Сніданок".

Місяць пізніше наспіли праці учнів, що два тижні пізніше мусіло запасти рішення. Образів наслали на конкурс багато. Учні ріжно підійшли до теми і користувались ріжною технікою: ніжні акварелі, тихоморя з овочами та вином. Тут на біляних скатертях танцюють сонячні плямки. Там усміхнена дитина тримає глечик з молоком. Там досвіток на обійстю з домашньою птицею. Тут накритий стіл із часописом, окулярами і чайником із білої порцеляни.

З відділу професора Баєра вийшли абстрактні роботи: матеріяльні композиції, барвисті, кубістичні експерименти. Один молодий росіянин намалював „Сніданок жебрака": пожадливі пальці старця у лахмітті шукають у покиненій скриньці останків їжі. Загальна тема і які ріжні ідеї відкриває вона, які ріжні думки, ріжних людей!

Дві праці прийшли до тіснішого вибору та нагороди. Одна звалась „Цигани"; це була прекрасна композиція у повному світлі. Виразиста техніка, сміливо накладені фарби вказували на великий талант. Була це робота одної молодої жінки.

Другий образ прислав молодий італієць. Лівіо Перуцці походив із Торіно і від літ студіював у Фрайбурзі. Образ названий „Чаша" зображував сцену в ателіє. Легкі сутінки. Тільки напів відхилена штора у вікні пропускала малу смужку світла з холодного ранку. Вона падала на тіло одної жінки. Жінка лежала на довгім кріслі у свобідній утомі, з легкою усмішкою. Рука її бавилась овочами, що лежали на чаші, темній шафі з коринтійського фаянсу. Ранковий настрій був переданий тут дуже сильно. Не було різкого світла; все було у ґамі сірих тіней. Тільки чаша світила ясно. Своєрідну красу цього образу признало жюрі загально. Лівіо Перуцці дістав першу нагороду.

*

Його жінка ждала на нього в ателіє. Вона кинулась у його обійми з радістю.

— Я знала про це, Лівіо — шепотіла — і я така рада... але...

Якийсь сумний вислів лежав на рисах її обличчя:

— Чи він справді не запримітить нічого? Як гадаєш?

— Будь спокійна, моя кохана, все гаразд... Не лякайся — відповів її чоловік і погладив її чоло.

— Но, але пора йти... Я маю ще великі справи в місті.

*

Професор Ґрімайстер ходив довгими кроками по сальоні і казав до своєї жінки:

— Я не хочу мати більш нічого спільного з тим молодим артистом. Шкода було запрошувати його до нашої хати. Взагалі весь цей вечір тоді був зовсім зайвий! — докінчив він щораз гостріше.

Жінка не відважилась відповісти нічого.

— Чи він справді гадає, що я не знаю нічого... Що я не маю очей?

Його голос ставав щораз голоснішний і щораз більше схвильований:

— Такий італійський вітрогон... цей Лівіо.. Я признаю, що він має великий талант, але гільтай. Був тут у нас єдиний раз і забрав мені те, що мав я найдорожче...

Охрип. Його обличчя поблідло і руки стискались судорожно. Марія ледви віддихала, не мала сміливости навіть ворухнутись.

— Ніщо не зможе заступити мені такої втрати. Ніякі гроші у світі...

І накінець додав уже спокійніше, мелянхолійно:

— Я так любив її, так любив цю гарну, чудову коринтійську чашу...

Марія легше відітхнула. Вона почала спокійніше наливати чай і коли самовар шипів, мріяла вона про той перший день, коли принесла Лівієві вперше цю чашу, повну овочів. Вона думала, який це був тоді гарний ранок...

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧІЙ ПУБЛИЦІ.

Вже відлетіли три болгари.

БЕРЛІН, 27. 2. ПАТ. Нім. Інф. Бюро повідомляє: З міродатних кол повідомляють, що нині виселили з границь Німеччини трьох болгар: Димітрова, Попова й Танева. Досі тому їх не могли звільнити, бо болгарський уряд не хотів признати їх своїми горожанами та не впускав до краю. Вкінці признали їм радянське громадянство та з тією хвилиною відставили їх до границі. Нині припадають перші роковини вибуху пожежі в райхстаґу.

БЕРЛІН, 27. 2. ПАТ. Згідно з неофіціяльними інформаціями три болгари відлетіли літаком до СРСР. Літак вистартував нині в год. 7. рано до границі, а відтак далі літаком до Москви, де сподіються їх в год. 19.

—o—

Вальдемарас на засланні.

БЕРЛІН, 27. II. ПАТ. З Ковна повідомляють, що поліція відставила б. премієра Литви Вальдемараса з родиною на місце заслання. Це заслання наказав командант війни з приводу небезпечних плянів, які мав підготовляти Вальдемарас, а м. і. мав виголосити у найближчих днях відчити в Ризі й Таліні на тему твору Толстого „Війна й мир“, причому зобовязався не встрявати у проблеми внутрішньої і закордонної політики Литви. Тепер ці відчити відкликано.

—o—

Польсько-німецьке порозуміння в пресових справах.

ЛЬОНДОН, 27. II. ПАТ. „Таймс“ у телеграмі з Берліна повідомляє широко про порозуміння між Польщею та Німеччиною в ділянці пресових справ і інформування гром. думки обох країв. Від 26. січня, стверджують „Таймс“ не появилася в німецькій пресі ніодна неприхильна замітка в відношенні до Польщі, навпаки німецька преса підкреслює спеціяльні господарські та культурні вартости Польщі. Також і інші англійські часописи вказують на покращання взаємин обох країн.

—o—

ПРИСУД НА ЛЬВІВСЬКОГО КІРТЕНА.

Перший день процесу проти Єроніма Цибульського, що вбив Ем. Шефівну, минув тайно на зізнаннях поліційних свідків. Другого дня тайної розправи говорив зранку прокуратор, опісля оба оборонці. Щойно в год. 12-ій впол., коли трибунал пішов на нараду, публику впустили знову на салю. Цибульський дожидав присуду спокійно, мов би це не про нього йшло.

В год. 12.25 впол. прочитав предсідник присуд, яким львівського опиря, беручи під увагу його признання та часткове запаморочення в часі злочину, присудив Цибульського за втроєння Шефівної ціянкалі вночі з 3. на 4 м. м. на

ДОСМЕРТНУ ТЮРМУ.

та позбавлення всіх громадянських і почесних прав на завжди з тим, що копти процесу поносить держава а речі Шефівної мають бути віддані її господині, якій вона завинила за комірне.

Цибульський, що денервувався дуже підчас наради трибуналу, приняв присуд спокійно і цілував в подяці руки своїм оборонцям. Хоча як просив і він і жінка, яка ввесь час плакала на коридорі, не дозволили їм обоїм побачитись і він віїхав кареткою, поміж публику, що забила вул. Баторія до Бриґідок, заливши тільки жінці по дорозі, що „за кілька літ усе буде добре“...

Леди рушають.

З Дрогобиччини повідомляють, що наслідком підвищення температури в низинних сторонах повіту сніг уже щез і рушили гірські потоки. Ріка Стрий все ще покрита ледом.

На Дністрі в Станиславівщині рушили леди. Вода піднеслася на півтора метра понад нормальний стан. На річці Вороні в громадах Слобідка і Чорнолізці пов. Товмач вода піднеслася на 3 метри і залляла околичні сіножаті. Під Миколаєвом вода на 2 метри заввишки пливе на Дністрі по леді. Є це мабуть вода із Верещиці.

На Сяні і Буві тріскають леди і прибувають води. У східних сторонах на ріках держиться ще лід.

З Богородчанщини повідомляють, що там вилляли доплини Бистриці Млинівка і Саджавка. В Богородчанах Старих утонув 11-літній Іван Грицишин.

НОВИНКИ

— **З Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові.** Піврічні пописи елевів В. Муз. Інст. відбудуться в середу 28. лютого в год. 7.30 веч. у великій салі Т-ва при вул. Шашкевича 5. (вищі роки), присвячений памяті помершого великого чеського педаґога О. Шевчіка, і в суботу 3. березня в год. 6-тій веч. у малій салі Муз. Т-ва (середні роки). В продукціях беруть участь елеви кляс фортепяну, скрипки, віольончелі, сольоспіву, смичкова орхестра і струнний квартет. Ціна програмки 50 сот. Просимо П. Т. Публику точно явитись. 1139 2-2

— **Учениці II. держ. учит. семинарії** улаштовують концерт у шану Т. Шевченка в суботу 3. III. 1934. в салі театру „Ріжнородностей“. Початок концерту в год. 16.30, дохід призначений на доживлювання вбогих учениць. Білети продаватиметься в касі „Ріжнородностей“ в пятницю від год. 10—13-ої і в суботу від год. 9-ої аж до концерту. В інтересі Вп. Запрошених є набути білет завчасу, щоб обминути натовпу в останній хвилині. 1166

— **Матерям до відома.** Курс плекання немовлят уряджує Українська Порадня Матерей у місяці березні ц. р. У програму курсу ввійдуть теоретичні виклади і практичні покази. Курс триватиме 2—3 тижні. Буде його вести лікарка Порадні Вп. п-і д-р Туна-Надраґа. Зголошення в домівці Порадні при вул. Ходоровського ч. 15. у годинах 10.30—11.30, або телефонічно в пополудневих годинах, тел. 73-78, до дня 5. березня.

— **Україніка.** В грудні м. р. „Le Mond Slave“ випустив з датою 1930 р. чергову книжку журналу, присвячену чехословацькому політичному визволенню й економічному, культурному та мистецькому життю в ЧСР. Поруч із опублікованими документами, які обіймають кореспонденцію Т. Г. Масарика з Денісом (Сетон-Ватсона) та інтервю з Масариком К. Чапка, вміщено й розвідку І. Борщака „Масарик та Україна“, в якій автор знайомить з українсько-чеськими взаєминами в минулім, ставленням Т. Г. Масарика до словянської взагалі й української проблеми зокрема, взаєминами Т. Г. Масарика в австрійськім парляменті; автор подає уваги до взаємин Масарика з Центр. Радою, з українцями в Америці та ставленням до українців Масарика — президента ЧСР. — „Cesky Filatelista“ (ч. 2 (487) з 15. II. ц. м.), місячник союзу чсл. філател. товариств, умістив на першому місці статтю Є. Вирового „15 літ української філателії“. Автор подає історичний огляд української філателії та її досягнення. (У. Т.)

— **Українські пісні в европейських радіо.** Дня 5. березня від год. 17.15—17.35 буде співати в празькому радіожурналі п-і Співак... ницька. У програму входить: короткий вступ про українську пісню, по якім піде: Січинського: Дума про Нечая, Лисенка: Айстри, Людкевича: Тайна, Нижанківського: Засумуй трембіто, Барвінського: Колисанка, народні: Діброва зелена. — Париська радіостанція Ель-... передаватиме 5. III. в год. 21. композиції відомого українського композитора Ф. Якименка, проф. Українського Педаґ. Інст. у Празі.

— **Вязниці переповнені.** Головний прокураторський уряд одержав з карного департаменту мін. справедливости письмо в справі видання розпорядку, що припиняє виконання короткоречинцевих присудів. З причини переповнення вязниць, які містять у собі 51.000 вязнів дається відчувати недостача одягів, ліжок, а перш усього місця. Вязниці будьщо давно заповнилися понад допускальний контингент, а буджет є за малий. Тому в найближчому часі слід надіятися розпорядку, який здержить виконання присудів до 6 місяців.

— **Може школа зарадить.** Дирекція почт і телеграфів звернулася до шкільної влади, щоби повчила шкільну молодь в краю з приводу великих страт, які має державний скарб наслідком того, що хлопці бють порцелянові ізолятори на телеграфічних і телефонічних стовпах при дорогах. У випадках, де винуватці є відомі, почтова управа доходить відшкодування судовою дорогою.

— **Нові похоронні приписи.** Мін. внутр. справ видало нові похоронні приписи, за якими м. і. мерців можна буде хоронити тільки в домовинах, що матимуть на дні хльор або інші дезинфекційні засоби.

— **Скільки остаточно платитимемо за служниці?** Тоді, як Варшава, Лодзь і Краків визначили круглі суми за оплату служниць в обезпечальнях, Львів роздрібнив цю справу й устійнив кілька родів оплат, залежно від платні, яку служниця дістає й дораховуючи до цього 30 зол. за її харч. Отак за служницю, що дістає 20 зол. грішми, треба буде платити вкладку як за 50 зол., тобто 6.37 зол., за служницю, що заробляє 50 зол., як від 80 зол., тобто 10.20 зол., за служницю, що заробляє 70 зол., як від 100 зол., тобто 12.74 зол. В цій оплаті міститься вже обезпечення від хвороби, випадків, емеритальне і на фонд праці, але все таки, як на сьогоднішну крізу — вона за висока.

— **Смерть від скаженини.** До шпиталю у Львові привезено 18-літнього Василя Тютька з Гаїв львівського повіту, якого покусав скажений пес. Лікарська поміч була спізнена і Тютько помер.

— **Краєва хроніка.** Військовий суд засудив Хаіма Ляйба Германа, стрільця 39. п. п. в Ярославі за шпіонажу на півтретя року вязниці. — На Н. Островського напали оноді в ночі біля Перемишля невідомі бандити, зрабували йому калитку зі 150 зол., а тоді підрізали йому ножем жили на руках і залишили на дорозі. Щойно вдосвіта якийсь селянин забрав півживого Островського на віз і перевіз до лічниці у Перемишлі.

— **Станиславів має теж сензацію.** Кілька днів тому вертала 15-літня гімназистка Анна З., дочка багатого станиславівського купця, вечором зі своїм товаришем Зигмунтом К. до... Коли обоє найшлися біля фабрики ..., напали на них якісь два драбуги, ... побили до безпритомности хлопчину, а ... затягнули гімназистку в надберіжні лози і ... снасилували. Хлопчина, прокинувшись з безпритомности, побачив, що його товаришки нема і негайно повідомив поліцію, що й найшла гімназистку безпритомною на місці злочину. За злочинцями почала поліція слідство.

— **Ріжні вістки.** В часі перегонів у Розаріо (Арґентина) віхав один змагун на закруті самоходом у публику, в наслідок чого було забитих 7 і ранених 15 осіб. — 5000 нім. студентів мають у найближчому семестрі перенести з берлинського університету на університет на провінції. — Біля Пітсбурґу злетіли з насипу локомотива і спальний вагон одного поїзду. ... вагони перекинулися на насипі і в катастрофі згинуло 20 а було ранених 40 осіб. — В Америці згинуло в останніх сніговіях 60 осіб.

— **Злодій вбив людину.** На подвіря господаря Сави на передмісті Городка під Львовом вкрався в ночі Владислав Вижленко і пробував красти кури. Коли почав гавкати пес, вийшов на подвіря син господаря, 19-літний Володимир, ковальський помічник і хотів прогнати злодія. Вижленко стрілив до нього кілька разів з револьвера і положив його трупом. Досвідні арештовано злодія.

— **Знищили немонопольну сіль.** В Уторопах пов. Коломия поліція сконфіскувала у місцевих господарів коло 15 тисяч кг. немонопольної солі, яку знищено. При тій нагоді органи скарбової контролі викрили 50 нелегальних солеварен. Винуватців потягнуть до відповідальности.

— **Згорів, рятуючи гроші.** В селі Полюхно пов. Рава вибухла в ночі пожежа в загороді господаря Радзейовського. Домівники рятували життя втечею, покидаючи все добро на поталу вогню. Видобувшись з палаючої хати, Радзейовський пригадав собі, що лишив там схоронені гроші. Не надумуючись довго, скочив назад до хати, але вже не вернувся, згинувши під развалинами, які впали на нього.

— **Вкрали 5 кг. динаміту.** В місцевості Мантрай у східному Тиролі вкрали з робітничої хати при регуляції гірського потока 5 кг. запальних капслів і шнурів. Жандармерія глядає за злодіями вибухових матеріялів, підозріваючи в них гітлерівців.

— **Нові типи танків.** Французький генеральний штаб переводить проби з новим типом танків, що має три гармати калібру від 7.50 до 15.50 цм. До того приходить ще два тяжкі скорострілі і часть резервових скорострілів. Новим типом є легкий танк, що рухається при помочі турбіни, опалюваної ропою, наслідком чого танк не видає ніякого звуку. Посувається з швидкістю 70 км. навіть на тяжких теренах.

— **Перші „Безсмертні" билися словарями.** Дня 13. березня ц. р. обходитиме Французька Академія 300-літні роковини свого першого засідання. З тієї нагоди відбудеться спільний обід її членів та публичні врочистости, яких програму підготовляє окрема комісія Академії з мін. Барту на чолі. Один французький літературний журнал пригадує з тієї нагоди, що на цьому першому історичному засіданні прийшло було до сварки її членів Шарпентієра і Шальмана, що від слів перейшла до бійки, в якій Шарпентіє кинув Шальманові в голову словарем Ніко а той на свого ворога словарем Моне. Сучасний літописець занотував цю сцену так: „Хоча король зробив їм почесть, ці панове билися, як у шинку."

— **Міжнародній танковий конкурс у Відні.** У днях від 27. травня до 16. червня ц. р. відбудеться у Відні міжнародній конкурс сольових, мистецько-екзотичних і сценічних танків. Водночас під протекторатом през. Австрії проводитимуть міжнародні пописи національних танків. Відповідні проспекти і запрошення розіслали вже організатори конкурсу до всіх країн і держав.

— **Бернард Шов і Де Валера.** Президент Ірляндії Де Валера говорив недавно через мікрофон радіостації в Атльоні про ірляндсько-англійські взаємини. Вичисляючи назвища ірляндців, що заслужилися в англійській літературі, забув про Бернарда Шова. Коли Шова спитали, що він про те думає, відповів, що вважає це для себе урядовим компліментом.

— **130-ліття смерти Канта.** Дня 12. ц. м. минуло 130 літ від смерти Канта. „Берлінер Таґеблят" змальовує портрет цього фільософа так: Кант був незвичайно малий ростом — 1.50 м. Він був такий хирлявий і худий, що шити для нього одежу — була справжня проблема. зате голова у відношенні до тіла була незвичайно велика. Ясний волос і рожеві лиця, що залишилися такими аж до самої смерти, надавали йому вигляд дитини. Фільософ був такий нервовий, що свіжий, тільки що задрукований аркуш паперу викликав у нього перестуду й катар. Зате дуже добре бачив. Щоденно в тій самій годині виходив він на прохід за місто, а робив це так точно, що як кажуть, мешканці Кеніґсберґу, побачивши його на проході, регулювали свої годинники. Зрештою таке правильне і розраховане було ціле його життя. Кант збирався тричі одружитися, а проте вмер нежонатим.

— **Людина, що винайшла затріску.** У Відні вмер 83-літнім старцем бувш. фабрикант рукавичок Осип Мерц — людина, що винайшла затріску, але не скористала нічого зі свого винаходу. В 1881 р. цей Мерц, що довго продумував над тим, якби в рукавичках заступити чимсь невигідний гудзик, винайшов арешті гудзик з двох половинок, що входили легко одна в одну, якщо їх було натиснути: це була затріска, така вигладом як й сьогодні і якої вживаємо при рукавичках, біллю і т. д. Мерц запатентував затріску тільки у своїм виробництві; використати не вмівши а цю новинку й не хотіли відкупити від нього патенту. Опісля звилися нагло в Европі затріски, які масово фабрикували в Америці: практичні янкі зрозуміли, який корисний може бути цей простий винахід і накинулися на нього. Мерц довго процесувався з американськими фабрикантами, втратив на поїздах і в процесах останні гроші і врешті нічого не добившись, кинув їх. Він вмер, як і годиться винахідникові, в останній нужді.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ГРІМ СЕРЕД ТИШІ.

(ПАМЯТИ Д-РА ЕВГЕНА ОЛЕКСІЯ.)

Писати фейлетон! Чи думаєте Ш. Читачі, що завжди можна його написати?! А хоч би можна, то чи завжди такий, щоби при ньому болай усміхнутися?!

Відгуки дня! Вони не все веселі, а навіть не такі, щоби про них весело написати. Неодин день відгукнеться похоронним акордом, від якого холоне душа, тремтить серце, заходять сльозами очі.

Ось був добрий, щирий друг. Ще вчора стискав твою руку, всміхався до тебе, розпитував і розказував. А нині... Похоронні дзвони, сумовитий спів, чорний віз...

Тільки згадка ясна, як голуб.

Скільки смертей бачив я на війні, скільки добрих, щирих другів згасло від куль як свічка від подуву вітру, але все це було якось інакше. Війна! Коротке слово, але й рівночасно найдовше речення, яке все пояснює. Не було часу застановлятися, нові події забивали минувшину, полонювали думки, розганяли спомини.

Тепер не так.

Волічуться дні, подібні до себе, як крапля води, а коли прийде чиясь несподівана смерть, то вдарить як грім і ще довго гуде серед буденної тиші.

Зійшов зі світа Ґенко Олексій. Мій добрий друг, якому завдячую неодно. Зійшов несподівано і для мене і для нас і для себе самого.

Тому три-чотири дні сиділи ми у „Віденській" і снували пляни, згадували минуле. Одно і друге дуже любив.

— Ех, брате, що то було за військо. Сема бригада. Я в ній був не так лікарем, як старшиною до особливих доручень. Треба сказати „каза. Бізанц до мене: „Олексій, бери коня і махай!"... Гарно було.

На згадку, як це було гарно, всміхався своїм чарівним усміхом і обовязково додавав:

— Слухай, то не може бути. Я ще буду служити. Сідло тримаю до нині, тільки коня вже мушу мати сильнішого, бо чоловік, біда би то взяла, тяжчий робиться...

Обидва ми мисливі, члени ловецького т-ва „Тур", то й розмова сходила на мисливські теми. Дуже часто, а точніше кажучи — все.

— Як думаєш, я маю добру стрільбу?

Мав справді дуже добру і я це йому кілька разів признав. Але Ґенко любив, щоби йому кожний раз її похвалити...

А як ми востаннє бачилися, то аж руки затирав.

— Цього року, то вже тетервакам не подарую...

На жаль, подарував.

Направду на жаль.

Добрий був чоловік, а для мене навіть дуже добрий...

Галактіон Чіпка.

З судової салі.

КАТЕХИТ, СЕЛЯНИ І ВЧИТЕЛЬКА.

В селі Оплітній жовківського повіту від монастиря оо. Василіян у Жовкві давав лекції науки релігії о. Іреней Віґоринський. Мабуть через якусь денунціяцію повідомлено монастир оо. Василіян, що заборонюється вчити о. Віґоринському науку релігії в школі від 1. IV. 1933 р. На місце о. Віґоринського шкільна рада не призначила ніякого іншого катехита і тому кожного вівтірка їхав один з оо. Василіян на лекцію релігії до Оплітної. Дня 25. IV. 1933 не було священиків і тому о. Віґоринський поїхав на годину релігії, а що мав заборонений вступ до школи, зібрав дітей до каплиці. А що тоді було зимно на дворі, родичі дітей пішли до вчительки Валясівної і в спосіб чемний просили, щоби позволила о. Віґоринському перевести ту лекцію у шкільній салі, на що вона згодилася. Здавалось би, що історія скінчена і не варто би про неї і згадувати. Тимчасом на поручення староства поліція почала слідство, якого вислідом був акт обвинувачення проти Василя Грубого, Анни Сирватки, Івана Худи й о. Іринея, проти перших трьох за проступок з арт. 128 к. з., проти четвертого за проступок з арт. 27 і 128 к. з. Городський суд у Жовкві засудив перших трьох на кару арешту по 3 місяці з припиненням на 2 роки, а о. Віґоринського на кару безоглядного арешту 6 місяців без припинення. Проти того присуду вніс четвертий обвинувачений апеляцію (перші 3 запізнили речинець) і дня 27. II. відбулася апеляційна розправа у Львові. Обвинений хотів предложити доказ правди з о. ігумена Віталія Градюка і багатьох свідків, що присуд I. інстанції спирається на невірних інформаціях, що не обвинувачений підкопував моральний авторитет учительки Валясівної, але навпаки вона перед дітьми на кожному кроці старалася обнизити повагу катехита і що вона доносила шкільному інспекторові, начеб о. катехит не виповняв своїх обовязків. Покликував далі свідків, що депутація родичів, коли пішла до вчительки Валясівної, поводилася дуже чемно і культурно і що це родичі зробили самочинно, а не „підбунтовані" о. катехитом. Апеляційний Суд відкинув усі ті внески й оперся тільки на зізнаннях учительки та інших свідків акту обвинувачення і затвердив присуд I. інстанції щодо вини, а ухилив тільки щодо кари і замісць 6 місяців засудив обв-го на 4 місяці та припинив кару на 4 роки.

В суді засідав суддя Павлі, обвинувачував прок. Прахтель Моравянський. Боронив д-р Лев Ганкевич.

———o———

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Захар Павлюх, ґенерал-суддя б. австро-угорської армії і б. референт військового судівництва при уряді Західної Української Народньої Республики, член-основник багатьох українських товариств, помер у Чернівцях дня 24. лютого ц. р. у 86. році життя. Похорони відбулися 26. лютого. В. Й. П.!

———o———

Дописи.

Львів.

Львів-Личаків „Рідній Школі". Львівський Кружок „Р. Ш." на дільницю Личаків запросив на день 25 лютого своїх членів на анкету в справі внутрішньої позички „Рідній Школі". Та хоча старшина Кружка вислала 450 запрошень, то проте на сходини прийшло лиш незначне число громадян (не більше сотні). Відрадним явищем було те, що значну частину приявних творило жіноцтво. Анкету відкрив голова місцевого Кружка д-р. М. Панчишин, що привитавши зібраних, дав слово голові „Р. Ш." проф. І. Галущинському. Після реферату і дискусії ухвалила анкета резолюції: 1). Українці-громадяни Львова дільниці Личаків, зібрані дня 25 лютого на анкеті в справі внутрішньої позички „Рідній Школі" у зрозумінні великої ваги і значіння цієї всенародньої установи висказують думку, що кожний українець зобовязаний дати позичку „Рідній Школі" у квоті, що відповідалаб його дійсному маєтковому станові. 2). Для переведення цієї позички в діло вибірають комісію, зложену з відпоручників місцевих організацій з правом кооптації. У склад цієї комісії ввійшли: від Організації Українців міста Львова п. Сухий Михайло, від Кружка „Р. Ш." п. Музика Павло, від „Союзу Українок" п-і Анна Воробцева, від чит. „Просвіти" п. Процьків Сильвестер, від „Сокола IV." п. Завербний Максим, від самоосв. гуртка п. Ольшанецький Володимир, від „Відродження" п. Соколик Василь. Накінець рішено звернутися письмо до місцевої парохії і т-ва „Будучність" щоби вони вислали до комісії також своїх відпоручників. З черги на зазив голови „Р. Ш." задеклярували присутні зараз на місці квоту 550 зол. на позичку „Рідній Школі", а саме: д-р. М. Панчишин 250 зол., Андрій Савка 50 зол., Сильвестер Процьків 25 зол., м-р Кабаровський Богдан 25 зол., Музика Павло 25 зол., Терлецький Богдан 25 зол., п-ні Воробцева Анна 25 зол., Ціпановський Петро 25 зол., м-р Кривокульський Володимир 25 зол., Завербний Максим 25 зол., п-і Кривокульська Евдокія 25 зол. і Чорний Василь 25 зол. Закриваючи анкету, висказав п. голова д-р М. Панчишин надію, що за цим прикладом підуть і всі інші українці-громадяни Личакова.

СПОРТ.

СОКІЛЬСЬКІ ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ У СКОЛІМ.

Змагання наших соколів-лещатарів, що відбулися в минулу неділю у Сколім, пройшли з повним успіхом. Із всіх зголошених змагунів лише мала частина ставила на старті. Причина: непевна погода. Всеж таки на старті явилося 4 соколів з Гребенова, 6 зі Стрия, 6 зі Львова і 20 зі Скольського.

Старт бігу находився високо в горах, на шпилі Корчанки. Звідти віздили змагуни на мету під Дубиною. Ріжниця висот між стартом і метою переходила 700 м.

Вислади змагань такі:

Біг 5 км. посестер: 1) Оглій І. (Сокіл-Львів) 29 мін. 35 сек. 2) Мелянич С. (Сокіл-Стрий) 31:56; 3) Кузьмак М. (Сокіл-Стрий) 32:22; 4) Бутковська О. (Сокіл-Сколе) 33:15.

Біг 5 км. учасників: Молоді соколи дали собі легко раду з тереном. Головно переможець Крехівецький (член Сокола-Гребенів) своєю постаттю захоплював видців. Цілий шлях переїхав у 30 мін. 7 сек. 2) Ухач Р. (Сокіл-Гребенів) 31:12; 3) Ройк М. (Сокіл-Сколе) 33:15.

Біг 9 км. побратимів: Біг рішив у свою користь **Пелюшак Вол.** (Сокіл-Львів) у часі 37 мін. 15 сек. 2) Патоля З. (С. Стрий) 38:33; 3) Рак Я. (С. Львів) 41:15; 4) Будковський С. (С. Сколе) 43:59. 5) Івасків О. (С. Сколе) 45:10; 6) Шопопата С. (С. Сколе) 45:25. 7) Новицький С. (С. Стрий) 45:59; 8) Кордиба Ю. (С. Львів) 46:15. 9) Ройк В. (С. Сколе) 47:19; 10) Галема І. (С. Гребенів) 47:45. 11) Гелза А. (С. Сколе) 48:03; 12) Біленький В. (С. Сколе) 49:09; 13) Падох Я. (С. Стрий) 50:02; 14) Федун О. (С. Львів) 52:41; 15) Середяк Я. (С. Сколе) 55:27; 16) Нормика В. (С. Сколе) 56:22; 17) Золотарович О. (С. Сколе) 57:56; 18) Банзурович А. (С. Сколе) 59:37; 19) Шпортяк М. (С. Сколе) 64:57; 20) Чомянський І. (С. Сколе) 67:33. Поза конкурсом Селишна В. (УССК) осягнув на тій трасі час 44:45. Тимчишин І. 46:32. Білявовський С. 48:12.

Вечором відбулася святочна роздача нагород та пам'яткових жетонів. До зібраних змагунів промовив відпоручник Звенигового Комітету п. Карвінський, а всім гостям подякував начальник Сокола-Сколе п. Гребенюк. Це гарне свято закінчилось відспіванням сокільського гимну.

ЗІЗДОВІ ЗМАГАННЯ У СЛАВСЬКУ.

Лещатарський Субреферат УСС повідомляє, що дня 4. III. ц. р. відбудуться у Славську зіздові змагання за мистецтво УСС. Організує і зголошення приймає Каровтський Лещ. Клюб. Змагання відбудуться в жін. і муж. конкуренції. Якби не було доброго снігу, змагання відбудуться в чергову неділю. Для переможців нагородою буде чаша ред. „Неділя", що її добуває п. Рибачек (УССК) у 1932 і п. Хамула Б. (Львів) 1933 р., котрі напевно будуть старатися добути чашу для своїх клюбів. Одначе вони матимуть велику конкуренцію представників усіх лещатарських клюбів Львова і провінції, головно Стрия.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

ДЕБЛІН. Ірляндія — Бельгія 4:4 (2:2). Міжнародні змагання.

ВІДЕНЬ. Гакоаг — Вієнна 1:1; Адміра — Ваккер 7:2; Австрія — Ф. А. Ц. 2:2; Рапід — Лібертас 6:3; Ва— Донав 2:1; Спортклюб — В. А. Ц. 2:1.

ПРАГА. Славія — Жіденіце 5:2; Спарта — Надьод 5:0; Теплідцер — Богеміянс 3:3; Кладно — Віктопія Жижков 2:2; Чехіє Карлін — Вікторія Пільзно 1:1.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

КАТОВИЦІ. Змагання в гаківці між „тімом" Польщі та Німеччини закінчилися програною німців у відношенні 5:0 (0:0, 3:0, 2:0).

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

„Заграва" Український Театр.

Під артистичним проводом В. Блавацького.

Львів.

Саля Театру Ріжнородностей.

Пятниця, 2. III. год. 15·30 „Земля". (Ціни знижені).

Пятниця, 2. III. год. 19·30 „Тарас Бульба", історична песа на 4 дії за Гоголем.

Саля театру „Міньон", вул. Оссолінських ч. 10.

Субота 3. III. „Мужчина з минулим".

Неділя, 4. III. год. 15·30 „Мужчина з минулим".

Неділя, 4. III. год. 19·30 „Змійка".

Понеділок, 5. III. „Будівничий Сольнес".

Вівторок, 6. III. „Гетто".

Білети продає „Союзний Базар", вул. Руська.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Долина:

28. II. Мотря.

1. III. Батурин.

2. III. Фраскіта.

З Долини іде театр до Стрия. Перша вистава п. з. „Сонце руїни" в Стрию відбудеться в неділю 4. III. в салі Нар. Дому.

Великий Міський Театр.

Середа, 28. II. год. 7·30 веч. „Родина".

Четвер, 1. III. год. 8·15 веч. Концерт Польс. Муз. Т-ва.

Театр Ріжнородностей.

Середа, 28. II. год. 7·30 веч. „Товаріщ".

Четвер, 1. III. год. 7·30 веч. „Товаріщ".

Кіна.

АДРІЯ: „Дзвонар із Нотр Даму".

АПОЛЬО: „Приблуда" (фільма з гуцульського життя).

АТЛЯНТИК: „Приятелі та любки" (на основі Декобри).

ВАНДА: „Чоловік малпа".

КАСІНО: „Секрет жінки" та „Бастер у кабареті".

КОЛІСЕЙ: „Золоті сильця", ревія „Останній усміх".

КОПЕРНИК: „Гарний є світ" (Моріс Шевальє).

МІРАЖ: „Мадярське кохання", „Осьма Сімова гризота".

МАРУСЕНЬКА: „Гарний є світ" (Моріс Шевальє).

МУЗА: „Усміх щастя".

ПАЛЯС: „Пригода на Лідо".

ПАН: „Розкішна пригода" та ревія.

ПАСАЖ: „Баніт", „Подорож у далекий світ".

ХИМЕРА: „Заборонена мельодія" (Йос. Мойсі).

СТИЛЕВЕ: „Забута мельодія", ревія „Гальо 15-95!"

УТІХА: „Нагана" та ревія.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3.— зол., з почт. пересилкою 3.50 зол.

Закордонне радіо.

Середа, 28. лютого 1934.

Відень (506,8) 12·00, 18·55 Концерт, 17·15 Спів, 21·35 Оп. музика, спів, **Братислава** (298,8) 12·35 Концерт, 16·50, 17·20 Авд. для дітей, **Прага** (470,2) 20·05 Симф. концерт, **Париж** (312,8) 19·45 Андалюзійські пісоньки, **Атльона** (531) 21·20 21·30 Спів, **Любляна** (569,3) 21·30 Нар. пісні, **Лянгенберг** (455,9) 14·00 Камер. музика, спів, **Ляйпціг** (382,2) 20·10 „Дер Ферльорене Вальцер" оп. Штольца, 22·25 Давня музика, **Будапешт** (549,5) 12·05 Легка музика, 18·45 Фортепян, 21·20 Циг. музика, **Рим** (420,8) 13·00 Легка музика, 21·00 Опера.

Четвер, 1. березня 1934

Відень (506,8) 16·05 Програма для дітей, 17·05 Солісти, 18·35 Твори Оск. Недбаля, **Кошиці** (269,5) 17·30 Мадярські пісні, 19·20 Легка музика, 20·00 Хор, **Прага** (470,2) 11·05 Легка сальонова музика, 19·30 Циг. пісні, 22·40 „Далібор" оп. Сметани, **Атльона** (531) 20·20, 22·05 Спів, **Ковно** (1935) 19·30 Опера, **Рига** (514,6) 19·05 „Чортівський їздець" оп. Кальмана, **Берлін** (356,7) 17·15 Фортепян, скрипка, спів, **Лянгенберг** (455,9) 20·10 „Світ Опери" музика, спів, **Будапешт** (549,5) 17·30 Танкова музика, 18·40 Нар. пісні, **Міляно** (368,6) 16·45 Програма для дітей, **Рим** (420,8) 17.00 Інстр.-вок. концерт, 21·00 „Арлезіянка" песа Додета, муз. Бізета.

Львівське радіо.

Середа, 28. лютого 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·33 Мельодії всього світа (гр. плити), 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Арії та пісні, Ада Сарі (гр. плити), 16·10 Для дітей: „Гей до ліса, до сніжного", пісоньки, два оповідання, 16·40 Листи та програми, 16·55 Нар. пісні (сербська, краінська, дальматинська, словацька, чеська, македонська, сербсько-лужицька, боснацька), 17·20 Легка музика з грам. плит, 17·50 Перед днем милосердя, 18·00 Пірати кровавого моря, 18·20 Камер. концерт (італ. музика), 19·05 Всячина та гр. плити, 19·25 Літ. фейл. „Літературне життя Познаня", 19·40, 19·45 Спортові вістки, 19,55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Любимці ревії та екрану (гр. плити), 21·00 Муз. фейл. „Початок польської опери за Жигмонта Августа", 21·20 Фортепян, 22·00, 23·05 Танкова музика.

Четвер, 1. березня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05 Популярна музика з гр. плит, 12·35 Концерт, (музика, спів), 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·50 Сальоново-джезовий концерт, 16·40 „Праця міжнар. жін. організацій для мира", 16·55 „Терпіння та радощі кохання" (гр. плити), 17·20 Скрипка, 17·50 Серед книжок, 18·00 Відчит, 18·20 Авд. „Монна Ванна" на основі Метерлінка, 19·05 Гос. „Богдан Хмельницький як історик незалеж. руху", 19·15 Всячина, 19·25 Фейлєтон, 19·40 Світовий комунікат, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Концерт творів Рих. Вагнера (музика, спів), 21·00 Техн. почт. скринька, 21·15 Концерт італ. музики, спів, 22·00 Легка музика з гр. плит, 22·30, 23·05 Танкова музика.

Присилайте передплату!

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·29 3/4 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·98—27·00, Париж 34·94, Берлін 210·40, Ціріх 171·41, Амстердам 357·15, Прага 21·98, Нюйорк кабель 5·31, Нюйорк чеки 5·30 і три четверті.

ЗБІЖЕ.

Ціни пар. Підволочиська	від	до
Пшениця двір.	19·—	19·75
Пшениця збірна	17·75	18·00
Жито одноціле	13·75	14·—
Ячмінь двірський	12·75	13·25
Ячмінь на мливо	10·50	10·75
Фасоля біла	22·—	25·—
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·75	9·—
Висівки пшеничні грубі	9·25	9·50
Ціни паритас Львів	від	до
Пшениця двірська	21·—	21·25
Пшениця збірна	19·—	19·25
Жито одноціле	15·10	15·25
Ячмінь на мливо	11·75	12·—

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 27. II. масло 3·10, молоко —·18, сметана —·80, яйця 2·90—3·—

Тенденція на масло, сметану, молоко і яйця удержана.

Ціни битої птиці з птахомясарні „Маслосоюзу за 1 кг.:

Рід:	Добірні:	I-а	II-а
Кури молоді на печення	1.65	1.50	1.40
Кури на росіл	1.65	1.50	1.40
Качки	1.55	1.40	1.10
Гуси	1.50	1.30	1.05
Індики	1.80	1.65	1.55
Пантарки за одну штуку		2.50	

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Повідомляємо, що п. **Данецький** Осип з Катовиць і п. **Врублевський** Казимир з Кракова — перестали бути представниками Укр. Заг. Енциклопедії. Рівночасно просимо згаданих панів повернути показові томи і бльочки замовлень. **Адміністрація Укр. Заг. Енциклопедії.**

На Рідну Школу зложили ВП. Учениці СС. Василіянок — Львів 25 зол. з нагоди іменин директора, д-ра Василя Щурата.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАЙНОВІШІ тапчани — 75, гобелінові отомани — 30, канапки до розкладання — 30, сітки дротяні — 18, кухонні ліжка — 8, польові — 15, сіткові — 20, дитячі — 30 — поручає Фабрика ЗАКС — Ліндого 6. 34/49 18-20

НАЙКРАЩУ, найтревалішу і найелегантнішу обуву дістанеш в **„Ар — ка",** Хорущина 11 а. 1076 6—25

ГАРНА КІМНАТА В ЦЕНТРІ МІСТА, умебл., для 1 або 2 осіб, з харчем або без. Зголошення в Адміністрації „Діла".

ХАРЧЕВУ КРАМНИЦЮ дуже добре продам, або прийму спільника. Відповідь до Адміністрації під „Ф. Ц." 1153 1—1

КОЛОМИЯ. Перейду на емеритуру і прийму з 1. серпня за малу платню посаду солініятатора у адвоката або нотаря в Коломиї. — Директор гіпотеки і коморник літ 52. Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діла" „для солідного".

КОМФОРТОВА КІМНАТА до винайму. Генінга 24, партер.

КУРС КРОЮ, ШИТТЯ, МОДЕЛЮВАННЯ починаю 10. березня. Вписи ф-ма М. **Козловська,** Академічна 22. I. п. 1—1

НОВОВІДЧИНЕНА харчева крамниця при вул. 3. Мая 17, поручається ласкавій памяти Вп. Української Клієнтелі. **Глембоцька-Мулькевич.** 24/33 1—1

ОСТОРОГА.

Управа Народної Лічниці остерігає Громадянство перед мантіями, які збирають на будову шпиталя лічниці у приватних домах і установах. Управа просить таких збірщиків віддавати до влади. 116

НЕБУДЕННА НАГОДА

перенесений **Магазин Меблів Брюк і Ґрінер** Львів, з льокалю Ягайлонська 24. — до нового льокалю **ТРИБУНАЛЬСЬКА 16,** дає з цієї нагоди при закупі меблів 20 проц. опусту. Тел. 21-76. 1043 2—2

Церковні дзвони

доставляють

Ліярні дзвонів

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

у Калуші й Перемишлі

Новина!

Розбиті дзвони особливої вартости споюємо під гарантією відзискають попередню красу і силу тону, черезте перетопляти дзвони зайво.

ОСТОРОГА!

Остерігаємо перед агентами якоїсь жидівської ліярні дзвонів зі Станиславова, які волочаться по селах та краях і подаючи себе за наших відпоручників напихають людям останню тандиту.

Ми як ніколи так і тепер не послугуємось агентами в тій надії, що хто забажає доброго товару, довідається про нас з українських часописів, а жидівського агента з його дзвонами відправить до найближчої божниці. 7—8

1115

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.35

1 „ одношпальтовий в тексті і новинках . . 0·60

„ на першій сторінці . . 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по . . зол. 0.15

купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . 0·10

шукаючі праці . . . . . . 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . зол. [illegible]

„ „ 1/2 . . . . [illegible]

„ „ 1/4 . . . . [illegible]

„ „ 1/8 . . . . [illegible]

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.